

31. Oturum

CG31(2016)17prov
23 Ağustos 2016

Büyükşehir kapsamına giren alanlarda iyi yönetim

Yönetişim Komitesi

Raportör:¹ Antonio EROI, İtalya, (L, Avrupa Halk Partisi)

Karar Taslağı (oylama için).....	2
Tavsiye Kararı Taslağı (oylama için).....	4

Özet

Büyükşehir kapsamına giren alanların büyümesi son on yıllarda görülen çarpıcı bir şehirleşme özelliğidir. Avrupa'nın her yerinde bu alanlar politik, ekonomik ve kültürel etkinlik merkezi haline geliyor, kalkınma ve ekonomik başarının itici gücü olarak hareket ediyorlar. Büyükşehir alanları ekonominin kaçınılmaz aktörleri haline geldikçe, demokrasinin bölgesel boyutu ve yurttaşların ihtiyaçlarını karşılama kapasiteleri bakımından önemli sorunlar ortaya koyuyorlar.

Bu rapor büyükşehir alanlarında yönetişimin karmaşık ve çok katmanlı yapısını ve bunun temsili demokrasi açısından içerdiği zorlukları inceliyor. Rapor büyükşehir alanlarında demokratik meşruiyeti ve hesap verilebilirliği güvence altına almak için gerekli temel ilkeleri öneriyor.

Rapor büyükşehir alanlarındaki yerel yönetimleri, büyükşehir alanı ile onun bileşenleri arasında açık bir görev ve sorumluluk paylaşımını sağlamaya davet eder, ve büyükşehir yetkililerini ortaklıklar kurmaya, büyükşehir çapında planlar yapmaya ve demokratik hesap verilebilirlik ve meşruiyeti ve şeffaflığı güvence altına almaya çağırır. Rapor aynı zamanda Bakanlar Komitesinden büyükşehir alanlarının yönetim yapılarının kurulması ve yönetimi için gerekli ilkeleri hazırlamayı değerlendirmesini ve üye devletleri büyükşehir alanları için uygun, çok seviyeli yönetim yapıları geliştirmeyi kolaylaştırmaya teşvik etmesini ister.

1 L: Yerel Yönetimler Meclisi/ R: Bölgesel Yönetimler Meclisi
EPP/CCE: Kongredeki Avrupa Halk Partisi Grubu
SOC: Sosyalist Grup
ILDG: Bağımsız Liberal ve Demokratik Grup
ECR: Avrupa Muhafazakarlar ve Reformcular İttifakı
NR: Kongrede bir siyasi gruba dahil olmayanlar

KARAR TASLAĞI²

1. Büyükşehir alanları Avrupa şehir görüntüsünün giderek daha önem kazanan bir bileşeni ve politik, ekonomik ve kültürel etkinlikler açısından giderek daha etkili bir güç, kalkınma ve ekonomik başarının motoru haline geldiler.
2. Bu alanların yönetimi de hızlı bir değişimden geçiyor, sivil ve seçilmemiş aktörlerin rolü giderek artıyor. Çeşitli kamu yönetimi mevkileri ve iş çevrelerinden gelen aktörlerin yer aldığı karmaşık ortaklıklar kuruluyor. Bu değişiklikler geleneksel temsili demokrasi biçimlerine yeni zorluklar getiriyor.
3. Bazı büyükşehir alanları yeni, dinamik katılım ve siyasi hesap verilebilirlik biçimlerinin geliştiğine tanık olurken bazıları, iktidar ve karar verme yetisinin politikacıların elinden çıkması ve ademi merkezîyetçi demokrasinin uğradığı erozyonla birlikte giderek artan bir demokrasi açığına maruz kalıyorlar.
4. BİT (Bilişim ve İletişim Teknolojileri) ve yeni medya kanalları bu alanların seçilmiş temsilcilerine yeni fırsatlar sağlıyorlar ve yeni şeffaflık ve hesap verilebilirlik biçimlerini mümkün kılıyorlar.
5. Bu nedenle Kongre:
 - a. Avrupa Konseyi Bölgesel Demokrasi için Başvuru Çerçevesi (2002);
 - b. Kongrenin Avrupa büyükşehir alanlarında iyi yönetim hakkındaki 188 sayılı Tavsiye Kararı (2006);
 - c. Avrupa Kentsel Şartı (1992);
 - d. Kongre Avrupa Kentsel Şartı II: Yeni Bir Kentlilik İçin Manifesto (2008);
 - e. Parlamenter Meclisin büyük metropollerde iyi yönetim hakkındaki 1964 sayılı Kararını (2013) göz önüne alarak;
6. Avrupa'da büyükşehir alanlarının hızla gelişmesinin, yönetim modellerinde hem ülke içinde hem de ülkeler arasında giderek artan bir farklılığa yol açtığını gözlemleyerek;
7. Büyükşehir alanlarının politik gelişiminin ve buralardaki yönetimin her zaman için, uygun siyasi yapılar ve ilgili aktörlerle bir diyalog çerçevesinde, en uygun koşullarda seyretmemesinden kaygı duyarak;
8. Büyükşehir alanlarının kalkınmasının merkezi hükümetler tarafından dayatılmayıp yerel ortaklar tarafından kararlaştırılan ve mutabık kalınan organik bir evrim şeklini alması gerektiğini teyit ederek;
9. Büyükşehir yönetim yapıları kurmanın iktidarları ve uzmanlıkları yeniden merkezileştirme bahanesi olarak kullanılmaması gerektiğine ikna olarak;
10. Bütün yeni yönetim yapılarının demokratik olarak hesap verilebilir olmaları ve yerel demokraside herhangi bir erozyona yol açmamaları gerektiğine inanarak;

2 7 Haziran 2016'da Yönetişim Komisyonunda kabul edilen Ön Karar Taslağı ve Tavsiye Kararı

Komisyon üyeleri:

M.M. Mialot-Muller (başkan), G. Bardeli, T. Marin Gonzalez*, V. Hovhannisyan*, C. Kiefer, H. van Staa, H. Huseynov, R. Aliyev, J.L. Crucke, K.H. Lambertz (L. Martens'in yerine), M. Mahmutbegovic, S. Stoycheva, I. Totev*, E. Orphanidou, (M. Zachariades*'in yerine), R. Nwelati, A. Udzenija, B. Kornbek (F. Blak'in yerine), S. Tobreluts, (L. Aadel'in yerine), J. Eerola, F. Maitia, M. Neugnot, S. Ugrehelidze, P. Kurtz, A. Galster, W. Taubeneder, S. Schumacher, D. Muller, R. Thurner, I. Karagiannis (A. Gkountaras'in yerine), K. Bakogiannis, M. Horvath, T. Aldoza, E.R. Lindal, C. Bennett, R. De Santis, B. Marziano (A. Eroi'nin yerine), C. Riva Vercellotti, F. Pigliaru, I. Cavo, P.L. Mottinelli, M. Juzupa, G. Geguzinskas, P. Wies, M. Sant, M. Crovetto-Harroch*, A. Zurich, H. Bergmann, J. Meijers, O. Olavsen, W. Czarnecki, M. Mazur, A. I. Vestea, A. Klarik, V. Rogov, N. Komarova, A. Chernetskiy, S. Lisovsky, I. Grachev, L. Belysheva, D. Giannoni*, Z. Jelcic, M. Mahmutovic, A. Aftanasova, S. Hornik, B. Pecan, P. Puy Fraga, I. de la Serna Hernai, P. Vargas Maestre, F. Johansson Metso, A. Hulthen, L. Hunziker, P. Leuba, T. Arifi, Y.A. Demirci (O. Şanlı'nın yerine), R. Kasap, L. Ertürk, N. Doğan, H.B. Yüceer, A. S. Bucak, O. Luk'ianchenko, V. Prokopiv, V. Golenko, I. Dzhehanova, C. McKelvie, S. Reid, H.D. McGuigan, A. Leadbetter, D. Wilcox, J. Lewis (H. Carr'in yerine).

NB. : Oylamaya katılan üyelerin isimleri italik olarak belirtilmiştir.

Komisyon Sekreteryası: T. Lisney, Komisyon Sekreteri ve M. Benderra, Komisyon Eş-sekreteri.

11. Net bir uzmanlık alanı bölüşümünün, etkili bir yönetişimin vazgeçilmez bir koşulu olduğunu yeniden teyit ederek;

12. Kendisini:

- a. büyükşehir alanlarının etkili bir şekilde yönetilmesi için, en üst düzeyde siyasi hesap verilebilirlikle birlikte, yerellik (subsidiarite) ilkesine saygılı olmak suretiyle uygun çok katmanlı siyasi yapıların kurulmasını desteklemeye ve teşvik etmeye;
- b. büyükşehir alanlarındaki yerel aktörleri, ortak çıkarlarının tanınmasına dayalı gerçek bir iş birliği içinde birlikte çalışmaya teşvik etmeye;
- c. büyükşehir alanlarının yönetim kalitesini artırmak için çalışmaya devam etmeye adanmış;

13. Büyükşehir alanlarındaki yerel yönetimleri:

- a. büyükşehir alanı ile bileşenleri;
- b. büyükşehir alanının belediye başkanı ve meclis üyeleriyle bu alana bağlı belediyelerin belediye başkanları ve meclis üyeleri arasında net bir iş, görev ve sorumluluk bölüşümü yapmak amacıyla birlikte çalışmaya davet eder;

14. Büyükşehir alanlarındaki yerel yönetimleri, büyükşehir civarındaki belediyelerin, kamu hizmetlerinin sağlanması bakımından uyumlu gelişmesini sağlamak amacıyla bu yerel yönetimlerle birlikte çalışmaya çağırır;

15. Yerel ve bölgesel yönetim birliklerini:

- a. büyükşehir alanlarının yerellik ilkesine saygılı yenilikçi ve uygun yönetim biçimleri geliştirmelerini desteklemeye;
- b. yerel ve bölgesel medyanın büyükşehir alanlarında şeffaflık, hesap verilebilirlik ve ortak bir kimlik duygusunu teşvik etmek üzere kullanılmasını desteklemeye davet eder;

16. Büyükşehir yönetimlerini:

- a. büyükşehir alanının uyumlu gelişmesini sağlamak üzere ticaret odaları, meslek örgütleri, ekonominin özel aktörleri ve sivil toplum örgütleriyle ortaklıklar kurmaya;
- b. büyükşehir çapında planlama geliştirmeye, bunu bütün ilgili tarafları ve yönetim düzeylerini dahil ederek yapmaya;
- c. farklı kurumlar arasında ve kurumların kendi içinde net bir görev, sorumluluk ve karar verme yetkisi dağılımını sağlamaya; bunu yaparken sorumlulukların yerellik ilkesine göre dağıtılmasını sağlamaya;
- d. demokratik hesap verilebilirliği ve meşruiyeti büyükşehir kurullarının doğrudan seçilmesi ya da seçilmiş temsilcilerin büyükşehirin bağlı belediyeler tarafından atanması yoluyla güvence altına almaya;
- e. vatandaşları bilgilendirmek için farklı medya formatlarını kullanan *online* enformasyon ve iletişim stratejileri aracılığıyla karar alma süreçlerinin şeffaflığını artırmaya;
- f. yeni hesap verilebilirlik ve vatandaş katılım biçimlerini geliştirmek üzere birlikte çalışmaya davet eder.

TAVSİYE KARAR TASLAĞI³

1. Büyükşehir alanlarının büyümesi son on yıllarda şehirciliğin çarpıcı bir özelliği olmuştur. Avrupa'nın her yerinde bu alanlar giderek daha fazla politik, ekonomik ve kültürel etkinlik merkezi haline geliyor, kalkınma ve ekonomik başarının itici gücü olarak hareket ediyorlar.
2. Bu büyüme genellikle bu büyükşehir alanlarının kırsal çevrelerinde hızlı bir kalkınmayı da beraberinde getirdi, çünkü insanlar daha ucuz barınma ve daha iyi bir hayat kalitesi için şehirleri terk ettiler.
3. Büyükşehir alanları bir yandan dinamizmleri ve kozmopolit özellikleriyle ekonominin kaçınılmaz aktörleri haline gelirken, bir yandan da demokrasinin bölgesel boyutu ve vatandaşlarının ihtiyaçlarını cevaplamaya devam etme becerileri bakımından önemli sorunlar ortaya koyarlar.
4. Büyükşehir yönetişiminin karmaşık ve çok katmanlı yapısı, temsili demokrasinin giderek artan bir zorluğudur ve yeni bölgesel önderlik modelleri gerektirir.
5. Bu nedenle Kongre:
 - a. Avrupa Konseyi Bölgesel Demokrasi için Başvuru Çerçevesi (2002);
 - b. Kongrenin Avrupa büyükşehir alanlarında iyi yönetişime dair 188 sayılı Tavsiye Kararı (2006);
 - c. Avrupa Kentsel Şartı (1992);
 - d. Kongre Avrupa Kentsel Şartı II: Yeni Bir Kentlilik İçin Manifesto (2008);
 - e. Parlamenter Meclisin büyük metropollerde iyi yönetişime dair 1964 sayılı Kararını (2013) göz önüne alarak;
6. Avrupa'da büyükşehir yönetişiminin, gerek ülke içinde gerekse ülkeler arasında çok farklı geliştiğini gözlemleyerek;
7. Büyükşehir alanlarının politik gelişmesi ile yönetişimin, uygun politik yapılar ve ilgili aktörlerle diyalog çerçevesinde, her zaman en uygun koşullarda seyretmemesinden kaygılanarak;
8. Oluşturulan büyükşehir yönetim yapılarının bazen uzmanlıkları ve iktidarı tekrar merkezileştirme aracı olarak kullanılmasından endişelenerek;
9. Büyükşehir alanlarının gelişmesinin yönetimin karar alma mekanizmalarının şeffaflığında bir azalmaya yol açabileceğinden kaygı duyarak;
10. Büyükşehir alanlarının sınırlarının ve politik yapılarının bütün yerel aktörlere danışılarak ve onlarla diyalog kurarak geliştirilmesi gerektiğine ikna olarak;
11. Bütün yönetim yapılarının demokratik olarak hesap verebilir olması gerektiğini ve yeni yapılar oluşturmanın hiçbir zaman yerel demokraside bir gerilemeye yol açmaması gerektiğini bir kez daha teyit ederek;
12. Bakanlar Komitesinden:
 - a. büyükşehir alanlarında, tatmin edici bir hesap verilebilirlik, şeffaflık, danışma, siyasi diyalog ve yurttaş katılımını güvence altına alma gereğini göz önünde bulundurarak, yönetim yapılarının oluşturulması ve yönetimi için ilkeler hazırlamayı dikkate almasını;
 - b. üye devletleri büyükşehirler civarındaki yerleşim bölgelerinin uyumlu gelişmesi için ilkeler hazırlamayı düşünmeye davet etmesini;
 - c. üye devletleri büyükşehir alanlarında, ilgili farklı aktörler için açıkça tanımlanmış uzmanlıklarla birlikte, çok katmanlı uygun yönetim yapılarının gelişmesini kolaylaştırmaya teşvik etmesini talep eder.

3 Bkz. 2 numaralı dipnot